

EUROPAUDVALGET

Alm. del - bilag 679 (offentligt)

ERU, Alm. del - bilag 193

Til formændene for Folketingets stående udvalg

* NOTE
Mødetidspunkt vil
blive ændret.

22. januar 2001

J.nr. 6115/BE

Møde den 31. januar om behandlingen af EU-sager

Kære kolleger

Efter aftale med Folketingets formand vil jeg hermed indbyde jer til et møde, hvor vi kan drøfte fagudvalgenes og Europaudvalgets fremtidige arbejde med EU-sager. Mødet finder sted

Onsdag den 31. januar 2001 kl. 9-11 *
i værelse 1-133

Som baggrundsmateriale vedlægges uddrag af følgende dokumenter:

1. Europaudvalgets beretning af 19. februar 1999
2. Notat af 22. november 2000, Baggrund for evaluering af gennemførelsen af denne beretning
3. Bilag 1 hertil med resumé af resultatet af lovkvalitetsdrøftelserne
4. Bilag 2 hertil med eksempler på konkrete EU-initiativer i fagudvalgene
5. Mit oplæg af 22. november 2000, "Dansk Europapolitik i fremtiden"
6. Mit oplæg af 15. januar 2001 vedr. COSAC-samarbejdet i fremtiden
7. Kristen Touborgs brev af 15. januar om tidsfrister for grundnotater

Jeg håber, I kan deltage i mødet, gerne sammen med jeres udvalgssekretær. Hvis I ikke selv kan komme, kunne I måske træffe aftale med udvalgets næstformand eller en anden repræsentant for udvalget om at deltage.

Besked om deltagelse bedes givet ved indsendelse af vedlagte side eller ved opringning til Europaudvalgets sekretariat (att.: Mette Nielsen, lokal 3615) *senest fredag den 26. januar 2001.*

Med venlig hilsen

Claus Larsen-Jensen

Uddrag af Europaudvalgets beretning af 19. februar 1999

I. Fagudvalgenes og MEP'ernes medvirken

Fagudvalgenes rolle

Europaudvalget har drøftet, hvorledes Folketingets indflydelse på beslutningsprocessen i forbindelse med EU-sager og befolkningens interesse for sagerne kan styrkes gennem en mere aktiv medvirken fra fagudvalgene. I alle fagudvalgene har man ligeledes drøftet dette spørgsmål og har truffet beslutning om, hvorledes det pågældende udvalg vil behandle EU-sagerne. Det har allerede ført til en større involvering i EU-sagerne. En høringsrunde foretaget i sommeren 1998 på foranledning af Udvalget for Forretningsordenen har vist, at der i fagudvalgene er interesse for at øge engagementet yderligere. Høringssvarene viser samtidig, at der er så store forskelle på, i hvilket omfang EU-sagerne berører de forskellige fagudvalgs interesseområder, at der ikke kan opstilles én bestemt model for, hvorledes fagudvalgene skal behandle EU-sagerne, og hvorledes samspillet mellem fagudvalget og Europaudvalget skal foregå.

Det må fortsat være sådan, at mandatgivning og orientering om forhandlingssituationen i forbindelse med afstemninger i Ministerrådet foregår i et lukket møde i Europaudvalget. Samtidig må man finde frem til en fornuftig arbejdsdeling, således at fagudvalgene får en vigtig og gennemskuelig rolle i processen. Europaudvalget lægger op til, at fagudvalgene primært drøfter forslagene i den tidlige fase, hvor der er størst mulighed for at påvirke regeringens forhandlinger under sagens behandling i Ministerrådsregi. Hvis fagudvalget tager sagen op på det tidlige tidspunkt, er der også bedst mulighed for at etablere et uformelt samarbejde med danske medlemmer af Europa-Parlamentet, jf. nedenfor.

Høringsrunden og en gennemgang af fagudvalgenes forskellige praksis viser, at fagudvalgenes behandling af et konkret kommissionsforslag bl.a. kan bestå i, at

- det modtagne notat danner grundlag for, at ordførerne kan drøfte sagen med partiets ordfører i Europaudvalget
- det modtagne notat sættes på dagsordenen for et udvalgsmøde, hvor det kan drøftes
- sagen drøftes i udvalget
- sagen drøftes på et temamøde i udvalget
- sagen giver anledning til et eller flere skriftlige spørgsmål til ministeren
- ministeren kaldes i samråd om sagen, f.eks. til en drøftelse af regeringens holdning under de forberedende drøftelser, der finder sted i arbejdsgrupper under Ministerrådet og i Coreper
- udvalget vedtager en udtalelse om sagen
- udvalget afgiver en indstilling - ofte med bidrag fra de enkelte partier - som sendes til Europaudvalget.

Involveringen af en bredere kreds end Europaudvalgets medlemmer behøver ikke nødvendigvis foregå på møder i fagudvalget, men kan ske ved, at ordføreren på et bestemt fagområde drøfter sagen med sit partis repræsentant i Europaudvalget, tager den op på et gruppemøde eller drøfter den med sit politiske bagland, interesseorganisationer, vælgere m.v. I den forbindelse kan der også komme offentlig debat om sagen.

Det følger af ovenstående, at der ikke er grundlag for at fastsætte ensartede regler om, at fagudvalget skal udtale sig om eller afgive indstilling til Europaudvalget om alle de sager, det har behandlet. Indstillinger, som blot siger, at et bestemt parti kan tilslutte sig ministerens holdning, mens et andet parti vil redegøre for sin stilling i Europaudvalget, er uden praktisk værdi. Det, som er gavnligt for den offentlige debat og for Europaudvalgets efterfølgende behandling, er, hvis fagudvalget (eller partier i fagudvalget) udtaler sig om det substantielle indhold i et bestemt forslag - baseret på den ekspertise, der er til stede i fagudvalget, og på den politiske holdning, partierne bag udtalelsen står for.

Det må som nævnt være op til det enkelte fagudvalg at bestemme, hvordan behandlingen i de konkrete tilfælde skal finde sted. Det er set fra Europaudvalgets synspunkt ønskeligt, at EU-sager sættes på dagsordenen for et møde i fagudvalget, således at medlemmerne får mulighed for at tage dem op. Europaudvalget vil anmode fagudvalgene om, at det som et minimum tilkendegives, hvilke sager udvalget har behandlet, og hvilken dato behandlingen fandt sted. Dette kan ske gennem en simpel indtastning i Folketingets Udvalgsaktsystem (FTU) under det pågældende forslags KOM-nummer. Hvis udvalgets behandling af sagen giver anledning til, at udvalget eller partier i det fremkommer med en skriftlig udtalelse, registreres den ligeledes under KOM-nummeret og indgår i den efterfølgende behandling af sagen.

Ovenstående lægger som nævnt op til en arbejdsdeling, således at fagudvalget først og fremmest beskæftiger sig med sagen i den tidlige fase, mens Europaudvalget først og fremmest beskæftiger sig med sagen, når den er moden til beslutning i Ministerrådet. Dette er imidlertid ikke til hinder for, at Europaudvalget også kan tage en sag op på et tidligere tidspunkt, ligesom det ikke er til hinder for, at fagudvalget også kan beskæftige sig med den i den sene fase.

Folketingets EU-konsulent, der har en selvstændig og uafhængig rådgivningsfunktion, vil kunne inddrages i fagudvalgenes arbejde med EU-sager efter de enkelte fagudvalgs eget ønske og behov. EU-konsulenten vil i givet fald kunne udarbejde lettilgængelige EU-noter m.v. om de væsentligste EU-forslag, som udvalget skønnes interesseret i at få særligt belyst, hurtigt efter forslagens fremkomst. Endvidere vil EU-konsulenten efter ønske fra udvalget kunne medvirke ved udarbejdelsen af udtalelsen fra udvalget (jf. ovenfor). Ordningen må i givet fald indføres under hensyntagen til en prioritering af ressourceforbruget.

Folketingets EU-Oplysning vedr. information om EU-sager udsender bl.a. faktablade og en elektronisk nyhedsoversigt til offentligheden om EU-sagerne og deres behandling i Folketinget. Dette materiale kan tillige indgå i fagudvalgenes arbejde, men kan ikke erstatte regeringens informationsforpligtelse over for Folketinget eller Folketingets bearbejdning af sagerne.

Uddrag af notat fra International Afdeling og Udvalgsafdelingen af 22. november 2000: "Hvordan gik det med at gennemføre Europaudvalgets beretning af 19. februar 1999?"

Hvordan gik det med at gennemføre Europaudvalgets beretning af 19. februar 1999?

I den beretning om større åbenhed i den danske EU-beslutningsproces, som Europaudvalget afgav den 19. februar 1999, lagde man op til, at ordningen med åbne Europaudvalgsmøder skulle tages op til vurdering, når den havde virket et år. Efterfølgende har Europaudvalget besluttet, at man vil evaluere mere bredt, hvordan det er gået med de forslag til forbedringer af procedurerne, der blev lagt op til i beretningerne af 27. september 1996 og 19. februar 1999.

Som baggrund for en sådan vurdering har man bedt administrationen opliste de punkter i beretningerne, der kan være grund til at evaluere, og give en faktisk beskrivelse af, hvad der på de pågældende punkter er sket i det forløbne årstid, samt i øvrigt pege på de problemer, der kunne være grund til at tage op i forbindelse med en evaluering af erfaringerne fra det sidste årstid. Notatet er udarbejdet i et samarbejde mellem International Afdeling og Udvalgsafdelingen.

1. Fagudvalgenes arbejde med EU-sager

a) *Generelt*

Alle fagudvalg havde, inden Europaudvalgets beretning blev afgivet, indført procedurer til behandling af EU-sager, og alle udvalg var som led i drøftelserne om lovkvalitet inde på behandling af EU-sager. Drøftelserne førte gennemgående ikke til store ændringer i fagudvalgenes måde at behandle EU-sager på. En kort oversigt over fagudvalgenes hidtidige EU-procedurer og resultaterne af drøftelserne om lovkvalitet samt senere tiltag vedlægges som *bilag 1*.

b) *Tidspunktet for Fagudvalgenes behandling af EU-sager.*

I beretningen lagde Europaudvalget op til en arbejdsdeling, således at fagudvalgene først og fremmest skulle beskæftige sig med EU-sagerne i den tidlige fase, mens Europaudvalget først og fremmest skulle beskæftige sig med dem, når de var modne til beslutning i Ministerrådet.

Der er eksempler på, at fagudvalg er gået tidligt ind i en sag, f.eks. ved at stille spørgsmål til et grundnotat, men mange fagudvalg koncentrerer deres behandling af EU-sager omkring afholdelsen af rådsmøder, hvor de eventuelt indkalder ministeren i samråd for at gennemgå

dagsordenen for rådsmødet. I flere af de eksempler på konkrete sager, som har haft særlig bevågenhed i fagudvalgene, og som er nævnt i *bilag 2*, har der været tale om et parallelløb i forhold til Europaudvalget. Tendensen er dog, at fagudvalgene i stigende grad bliver opmærksomme på vigtigheden af at gå ind i EU-sagerne på et tidligt tidspunkt.

I nogle udvalg er der således iværksat tiltag om at følge sagerne fra et tidligere tidspunkt. I Trafikudvalget og Udvalget for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri gennemgår udvalgssekretæren systematisk grundnotater. I Erhvervsudvalget er der iværksat en procedure, der tager højde for en behandling af EU-forslag på et tidligere tidspunkt. . Europa-Parlamentets ønske om hurtigere behandling af forslag til råds- (og EP) direktiver og -forordninger, blandt andet ved færre behandlinger, har betydet, at det er blevet endnu sværere for fagudvalgene at nå at gå ind tidligt i mange sager. Umiddelbart synes det som om to måneders fristen for udarbejdelse af grundnotater er for lang for forslag, der f.eks. kun forventes at gennemgå én behandling i Europa-Parlamentet, hvis fagudvalgene skal kunne gå ind i sådanne sager før Europaudvalget.

Udvalgsafdelingen har i efteråret 2000 igangsat en analyse af de hidtidige aktiviteter i fagudvalgene med henblik på at kunne udnytte erfaringer på tværs af udvalg og foreslå initiativer, der kan styrke fagudvalgenes muligheder for at komme tidligere ind i udvalgte sager.

Et led i de fleste procedurer i fagudvalgene er stadig det halvårslige statusnotat fra fagministerierne eventuelt fulgt op af et samråd i det pågældende udvalg. Det er generelt indtrykket, at udvalgene først og fremmest bruger statusnotatet som en orientering og sjældent bruger det til at udpege sager, som de vil følge nærmere. Kommissionens årlige lovprogram kunne være et andet anvendeligt grundlag for fagudvalgs udvælgelse af enkeltforslag, som de alene eller sammen med et andet udvalg kunne ønske at få særligt belyst ved f.eks. et tidligt (grund)notat, samråd eller høring.

c) Høringssvar

Som et led i Europaudvalgets arbejde med evalueringen bad Europaudvalgets formand ved brev af 5. maj 2000 fagudvalgene om at vurdere, hvordan det er gået med at forbedre samarbejdet mellem Europaudvalget og fagudvalgene, specielt ideen om at fagudvalgene skulle gå mere ind i EU-sagerne i den tidlige fase, hvor der var større muligheder for at påvirke regeringens positioner.

Der er kommet svar fra en række fagudvalg. Generelt viser disse svar og de resultater af lov-kvalitetsdrøftelserne, som er resumeret i *bilag 1*, at fagudvalgene i stigende omfang behandler EU-sager og er opmærksom på muligheden for at tage sager inden for udvalgets ressort op med ministeren på et tidligt tidspunkt.

En del af udvalgene har henvist til de procedurer, de har indført i de senere år, og som er resumeret nedenfor i *bilag 1*. Nedenfor er foretaget en ekstrakt af svarene fra de udvalg, som i høringsrunden fremkom med yderligere bemærkninger.

Forsvarsudvalget fandt, at der henset til Forsvarsudvalgets sagsområde ikke for nuværende var behov for at udarbejde procedurer for udvalgets behandling af EU-sager. Derimod var der et ønske om, at bilag, som blev fremsendt af forsvarsministeren til Europaudvalget, blev parallelfordelt i Forsvarsudvalget.

Kommunaludvalget har anmodet indenrigsministeren om at få et orienteringsnotat ved hvert formandskifte i EU samt en orientering, såfremt spørgsmål vedrørende udvalgets ressort kommer på dagsordenen for ministermøder, således at udvalget får mulighed for at kalde ministeren i samråd eller stille spørgsmål.

Retsudvalget er generelt tilfreds med de faste EU-rutiner, der er indarbejdet i udvalgets praksis, og er opmærksom på, at det godt kan betale sig at interessere sig for EU-forslag på et tidligere tidspunkt, ligesom udvalget har haft gode erfaringer med de fælles høringer, der har været afholdt om diverse grøn- og hvidbøger.

Miljø- og Planlægningsudvalget, som har tradition for at komme med indstillinger til Europaudvalget forud for rådsmøder for miljøministre, betegner i sit høringssvar de hidtidige erfaringer med input fra EU-konsulenten som meget positive, idet de har medført en styrkelse af medlemmernes mulighed for i fagudvalget at arbejde med EU-sager i den tidlige fase.

Uddannelsesudvalget vil i fremtiden have større fokus på muligheden for at gå ind i EU-sagerne i den tidlige fase, hvor der er større mulighed for at påvirke regeringens positioner. Samtidig har udvalget besluttet fremover altid at indkalde ministeren til samråd i forbindelse med afholdelsen af rådsmøder. Hvis det skønnes relevant og hensigtsmæssigt, vil udvalget i konkrete sager fremkomme med indstillinger til Europaudvalget vedrørende dagsordenspunkter for rådsmøderne.

Erhvervsudvalget har valgt at prioritere bestemte EU-sager, som man vil beskæftige sig med på et tidligt stadium i beslutningsprocessen, mens udvalget lægger mindre vægt på samråd med ministrene umiddelbart før rådsmøderne.

Skatteudvalget nævner i sit høringssvar betydningen af, at fagudvalgene skal kunne gå ind i sagerne på et tidligt tidspunkt. Man tilføjer, at man vil prioritere EU-relaterede studierejser højt, og henviser til, at man inden for de seneste år to gange har foretaget studierejse til Bruxelles med et godt udbytte. Desuden er man opmærksom på, at udvalget har mulighed for at inddrage EU-konsulenten som rådgiver.

Forskningsudvalget vil i fremtiden have større fokus på muligheden for at gå ind i EU-sagerne i den tidlige fase, hvor der er større mulighed for at påvirke regeringens positioner.

Samtidig har udvalget besluttet fremover altid at indkalde ministeren til samråd i forbindelse med afholdelsen af rådsmøder. Hvis det skønnes relevant og hensigtsmæssigt, vil udvalget i konkrete sager fremkomme med indstillinger til Europaudvalget vedrørende dagsordenspunkter for rådsmøderne.

d) Registrering af fagudvalgenes behandling

Hvordan resultatet af drøftelserne i fagudvalget i givet fald skal kanaliseres til Europaudvalget, afgøres af det enkelte fagudvalg i det konkrete tilfælde. Som regel foregår det helt uformelt, ved at ordføreren på et bestemt fagområde drøfter sagen med sit partis repræsentant i Europaudvalget.

I beretningen fra 1999 lagde Europaudvalget op til, at der skulle ske en registrering af, hvornår de forskellige sager var behandlet i fagudvalget, ved indtastning i Folketingets Udvalgsaktsystem under det pågældende forslags KOM-nummer. Registreringen af fagudvalgenes behandling i FTU er ikke sat i værk. Systemet giver kun mulighed for at registrere udvalgsforkortelsen, men hverken dato eller karakter af behandlingen af en sag, hvilket gør en sådan registrering noget intetsigende. Derfor er det besluttet at afvente mulighederne for en integreret sagsregistrering (mellem Europaudvalget og fagudvalgene) i forbindelse med det nye informationshåndteringssystem, IHS, der skal afløse bl.a. FTU.

e) Pilotprojekt mellem Udvalgsafdelingen og International afdeling

I efteråret 1999 blev det besluttet at lave et tidsbegrænset pilotprojekt mellem Udvalgsafdelingen og International afdeling med henblik på en hurtigere og målrettet information til fagudvalgene om bl.a. konkrete sager. I pilotprojektet indgik fire "særligt EU-tunge" udvalg, nemlig Erhvervsudvalget, Udvalget for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri, Miljø- og Planlægningsudvalget samt Trafikudvalget. Fra International Afdeling indgik EU-konsulenten og Folketingets EU-Oplysning.

Pilotprojektet har resulteret i, at det på EU-Oplysningens hjemmeside er muligt at få målrettet information på de enkelte politikområder. Endvidere har projektet resulteret i, at EU-konsulenten er blevet involveret i en række konkrete sager i Udvalget for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri, Miljø- og Planlægningsudvalget og Trafikudvalget.

f) EU-konsulentens rådgivningsfunktion

Mht. EU-konsulentens rådgivningsfunktion over for fagudvalgene blev der i beretningen lagt op til, at konsulenten kunne inddrages i fagudvalgenes arbejde med EU-sager efter de enkelte fagudvalgs eget ønske og behov. I betænkning og indstilling over ændring af Folketingets forretningsorden (afgivet den 7. maj 1999 af Udvalget for Forretningsordenen) er det i betænkningens afsnit e om bistand til udvalgsarbejdet tillige nævnt, at EU-konsulenten ville kunne inddrages i fagudvalgenes arbejde med EU-sager.

I forbindelse med høringerne om grønbogen om produktansvar (17. november 1999) og hvidbogen om fødevarer sikkerhed (4. april 2000), der blev gennemført i samarbejde med

henholdsvis Retsudvalget og Udvalget for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri, udarbejdede EU-konsulenten og Udvalgsafdelingen (konkret udvalgssekretæren) et notat til høringen som supplement til Kommissionens dokumenter. Notatet fremdrager på en kortfattet måde de centrale spørgsmål, der stilles i grøn- og hvidbøgerne.

I perioden december 1999 – marts 2000 var EU-konsulenten i medfør af det ovenfor nævnte pilotprojekt en hel del mere aktiv end sædvanlig i arbejdet med EU-sager for de nævnte fagudvalg. Som følge heraf har vægtningen af EU-sager af særlig interesse for Europaudvalget midlertidigt været nedprioriteret.

g) Folketingets EU-Oplysnings information om EU-sager

EU-Oplysningen har et tæt og løbende samarbejde med fagudvalgenes sekretærer, der jævnligt stiller spørgsmål til EU-Oplysningen om EU-sager og -dokumenter. Udvalgssekretærerne tegner sig for ca. 5 pct. af EU-Oplysningens spørgsmål.

I forbindelse med ovennævnte pilotprojekt oprettede EU-Oplysningen på sin hjemmeside (www.eu-oplysningen.dk) statusblade over samtlige af Kommissionens direktivforslag. Her kan søges oplysning om forslagernes indhold, hjemmel og aktuel status for behandlingen i EU-systemet med links til alle relevante dokumenter fra Kommissionen, Europa-Parlamentet og Europaudvalget.

h) Folketingets repræsentant ved EU

Europaudvalget har ved flere lejligheder givet udtryk for den store betydning, man tillægger det, at Folketinget har en fast repræsentant ved EU, som bor i Bruxelles og er udvalgets "øjne og ører" i relation til EU-institutionerne. Man finder, at de Info-noter, repræsentanten sender hjem, er af høj kvalitet og samtidig lettilgængelige. De er derfor glimrende arbejdsredskaber såvel for Europaudvalget som for fagudvalgene, og da de er offentlige, kan de også anvendes i den folkelige debat om EU-sagerne.

Bilag 1

1. Fagudvalgenes hidtidige procedurer for behandling af EU-sager

De fleste udvalg modtager i dag ca. 2 gange årligt fra udvalgets ressortminister (ressortministre) et statusnotat om igangværende og kommende væsentlige sager på udvalgets område og om formandskabets prioriteringer. Der afholdes eventuelt et samråd med ministeren om statusnotatet.

Derudover sætter de fleste udvalg grundnotater og samlenotater på dagsordenen, og der afholdes eventuelt et samråd med ministeren herom.

I flere udvalg udarbejder udvalgssekretæren et oversigtsnotat til udvalget med henblik på udvalgets behandling af EU-bilag (statusnotater, grundnotater, samlenotater m.v.). Udvalgssekretærerne kan tilvejebringe eller udarbejde andet materiale efter ønske fra udvalget eller på eget initiativ.

2. Resultat af lovkvalitetsdrøftelserne angående EU-procedurer samt senere tiltag

(Grundlaget er uddrag af et oversigtsnotat af 19. februar 1999 vedrørende resultatet af lovkvalitetsdrøftelserne, men der er sket tilføjelser i november 2000 for at tage højde for den udvikling, der er sket i den mellemliggende tid)

Fagudvalgenes arbejde med EU-sager

Arbejdsmarkedsudvalget: Udvalget opretholder sin allerede vedtagne procedure, som løbende vil kunne revideres.

Det Energitpolitiske Udvalg: Udvalget vil som hidtil orientere Europaudvalget om behandling af EU-sager. Udvalget vil anmode sin sekretær om at orientere sig om, hvilke sager der behandles i Europa-Parlamentet, således at udvalget kan komme ind på et tidligt tidspunkt og om muligt etablere et samarbejde med de danske medlemmer af Europa-Parlamentet og med det relevante fagudvalg i Europa-Parlamentet.

Erhvervsudvalget:

Udvalget vedtog et forslag til ny procedure. Udvalget vil fremover udvælge nogle EU-sager, som det vil følge tæt fra et tidligt tidspunkt i sagens forløb. Udvælgelsen skal ske bl.a. ud fra en oversigt over EU-sager og deres aktuelle status på udvalgets område, som udarbejdes af henholdsvis Erhvervs- og Økonomiministeriet. Udvalget har i efteråret 2000 udvalgt nogle sager på henholdsvis økonomiministerens og erhvervsministerens område, og der er afholdt særskilte samråd om disse sager.

Forskningsudvalget: Udvalgets nuværende praksis i forbindelse med udvalgets arbejde med EU-sager opretholdes.

Udvalget for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri: Udvalget finder, at de nuværende procedurer for behandling af EU-sager fungerer tilfredsstillende. Udvalget er dog positiv over for en styrkelse af

arbejdet og vil herunder overveje, om fagministeriets notater om EU-forslagene kunne tydeliggøres, særligt vedrørende ændringer i forhold til bestående regler og de tidsmæssige forløb i sagerne. Endvidere er man åben over for at styrke forholdet til Europa-Parlamentet. Det bemærkes i øvrigt, at der i Udvalget for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri er en stigende interesse for EU-sagerne. Der stilles således en del spørgsmål til grundnotaterne. Udvalget for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri har den 9. november 2000 besluttet at anmode om, at Fødevareministeriet fremover til Fødevareudvalget fremsender de grundnotater, der vedrører forslag til Rådets (og Europa-Parlamentets) retsakter, senest 4 uger efter, at de er modtaget i Ministerrådet. Formålet hermed er, at udvalget på et tidligt tidspunkt får mulighed for at gøre sig bekendt med sagerne og deres indhold og tage stilling til den videre behandling i udvalget.

Kommunaludvalget: Ingen bemærkninger.

Kulturudvalget: Udvalget fastholder de procedurer, der tidligere er besluttet for arbejde med EU-sager. Herudover er det nu aftalt med Kulturministeriet, at ministeriet hvert halve år udarbejder et statusnotat over EU-sager i ministeriet.

Miljø- og Planlægningsudvalget: Udvalget vil som hidtil gennemgå EU-bilag, kalde ministeren i samråd forinden EU-rådsmøderne samt orientere Europaudvalget om sin behandling af EU-sager m.v. Derudover var udvalget ikke afvisende over for muligheden for at få tilført flere ressourcer til Folketingets behandling af EU-sager. Den 28. og 29. februar 2000 foretog udvalget en studierejse til Bruxelles som led i arbejdet med forbedring af kvaliteten af behandlingen af EU-sager i Folketinget. Endvidere afholdt udvalget den 5. maj 2000 et møde - hvori også deltog medlemmer fra Europaudvalget - vedrørende miljøgarantien med professor dr.jur. Peter Pagh og kontorchef, lic.jur. Peter L. Vesterdorf.

Retsudvalget: Udvalget har allerede sammen med Europaudvalget etableret en procedure for afholdelse af høringer om grøn- og hvidbøger. Relevante danske MEP'ere vil kunne inviteres til disse høringer. Udvalgssekretærerne vil holde øje med forslags behandling i Europa-Parlamentet og dets eventuelle ændringsforslag.

Skatteudvalget: Efter de nuværende procedurer modtager udvalget hvert halve år i forbindelse med formandsskifte i EU et statusnotat fra skatteministeren om væsentlige forhold inden for Skatteudvalgets ressort. På baggrund af statusnotatet afholdes samråd med økonomiministeren og skatteministeren. Herudover beror det på de enkelte medlemmer og stedfortrædere af udvalget, i hvilket omfang EU-forhold tages op i udvalget i form af f.eks. spørgsmål eller samråd. På de seneste samråd med skatteministeren og økonomiministeren har udvalget henstillet, at udvalget bliver orienteret tidligt fra ministrene om den aktuelle udvikling i EU-forhold, hvis det drejer sig om politisk relevante emner. Udvalgssekretærerne er blevet anmodet om at orientere sig om aktuelle EU-sager med henblik på eventuelt at omdele relevante informationer m.v. i udvalget.

Socialudvalget: Udvalget har ikke mange EU-sager, men det blev besluttet fremover at sætte det notat, som udvalget ved hvert formandsskifte modtager fra Social- og Arbejdsministrene om relevante EU-sager i det kommende halve år, på dagsordenen på et udvalgsmøde. Det blev desuden drøftet at tage kontakt til relevante udvalg i Europa-Parlamentet, når der dukker sager op, hvor det vil kunne være relevant.

Sundhedsudvalget: Udvalget følger alle grundnotater og herudover også specielt udvalgte sager blandt andet ved at bede ministeren om at holde udvalget orienteret om nærmere angivne sager og ved at kalde ministeren i samråd om disse sager. Herudover planlægger udvalget at indkalde ministeren i samråd forud for hvert rådsmøde.

Trafikudvalget: Udvalget følger foreløbigt de af udvalget besluttede procedurer.

Uddannelsesudvalget: Udvalget opretholder sine vedtagne procedurer.

Bilag 2

Eksempler på konkrete EU-sager/EU-initiativer i fagudvalgene

Foruden høringer om grøn- og hvidbøger har fagudvalgene i flere tilfælde behandlet konkrete EU-sager samt taget initiativer på EU-området. Nogle eksempler herpå skal kort omtales her:

"Krabbesagen" (Udvalget for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri):

Udvalget for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri modtog i december 1999 en deputation af fiskere fra Vestkysten, der protesterede mod Rådets forordning om bevarelse af fiskeressourcerne m.v. (krabbeklør). Fiskene påpegede, at de ikke længere måtte fjerne krabbeklørerne ude på havet af de krabber, der, som utilsigtet bifangst, kom med op i nettet. Forordningen skulle træde i kraft den 1. januar 2000 og var vedtaget den 30. marts 1998 mod Danmarks stemme. Til brug i forbindelse med foretrædet udarbejdede EU-konsulenten og udvalgets sekretær en note om sagen. Efter foretrædet stillede udvalget spørgsmål til fødevarerministeren, som denne besvarede.

Direktivet om følgeret (Kulturudvalget):

Sagen drejede sig om et forslag fra Kommissionen - KOM(98)78 - om følgeret til fordel for ophavsmanden til et originalt kunstværk. Oprindeligt gik det forhandlingsoplæg, regeringen forelagde i Europaudvalget, ud på, at Danmark kunne tilslutte sig Kommissionens forslag. UK var imidlertid meget bekymret for de konsekvenser, forslaget ville få for britiske auktionshuse, og for at give tid til, at der kunne findes en løsning, som også den britiske regering kunne acceptere, forelagde regeringen et ændret forhandlingsoplæg, som indebar, at sagen blev udskudt. Kulturudvalget tog i november 1999 sagen op og havde bl.a. kulturministeren i samråd. Et stort flertal i udvalget gav i et brev til Europaudvalget af 25. november 1999 udtryk for den holdning, at man støttede direktivforslaget. I brevet - der også blev sendt i kopi til kulturministeren og erhvervsministeren - gav udvalgets flertal udtryk for, at man kraftigt opfordrede regeringen til at arbejde for, at direktivforslaget blev vedtaget så hurtigt som muligt. Herefter forelagde regeringen et nyt forhandlingsoplæg for Europaudvalget. Det endte med, at direktivet blev vedtaget - med en lang overgangsordning for UK's vedkommende.

Anvendelse af miljøgarantien (Udvalget for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri):

Udvalget for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri har drøftet sagen om Kommissionens underkendelse af Danmarks anvendelse af miljøgarantien vedrørende opretholdelse af strengere nationale regler om anvendelsen af nitritter, nitrater og sulfitter i fødevarer og den danske regerings efterfølgende sagsanlæg mod Kommissionen. Udvalget har i den forbindelse videresendt et notat om den danske regerings synspunkter i sagen til de andre EU-landes parlamenter m.fl.

Maksimalgrænseværdier for pesticidrester i visse fødevarer (Udvalget for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri):

Foruden aspektet med hensyn til tidsfrister og procedure var Fødevareministeren også i samråd i udvalget omkring regeringens holdning til selve forslaget.

Trafik-COSAC (Trafikudvalget):

Trafikudvalget har taget initiativ til at starte et uformelt mødeforum mellem trafikudvalgene i EU-landenes nationale parlamenter – et "Trafik-COSAC". Trafikudvalget har skrevet til trafikudvalgene i Tyskland, Sverige og Finland og opfordret til, at et sådant samarbejde etableres. I første omgang ved, at det tyske trafikudvalg retter henvendelse til det franske trafikudvalg med opfordring til, at Frankrig holder et møde for de nationale trafikudvalg i forbindelse med det franske formandskab i EU i 2. halvår 2000. Mødet blev aflyst på grund af manglende tilmelding fra de øvrige EU-lande, men udvalget vil nu forsøge at få afholdt et møde under det svenske formandskab i EU i 1. halvår af 2001.

Forsigtighedsprincippet i EU (Miljø- og Planlægningsudvalget):

Folketingets Miljø- og Planlægningsudvalg afholdt et møde med Miljøagenturet den 22. marts 2000 om forsigtighedsprincippet i et forsøg på at klargøre elementerne i dette vanskelige princip. EU-konsulenten og Folketingets repræsentant ved EU udarbejdede en EU-note om sagen.

Samarbejde mellem EU-landenes arbejdsmarkedsudvalg (Arbejdsmarkedsudvalget):

Arbejdsmarkedsudvalget har besluttet at undersøge, om der er basis for at starte et formaliseret samarbejde mellem EU-landenes arbejdsmarkedsudvalg.

Initiativ til tættere kontakt med Regionsudvalget (Kommunaludvalget):

Kommunaludvalget holdt møde med EU's Regionsudvalg under udvalgets studietur til Bruxelles den 6.-8. november 2000. Der blev ved den lejlighed fra udvalgets side udtrykt et klart ønske om en tættere kontakt til Regionsudvalget, der først og fremmest skulle give sig til udtryk i et møde til sommer med Regionsudvalget i København.

Udvalget har endvidere taget initiativ til et møde med Kommunernes Landsforenings repræsentanter i Regionsudvalget i begyndelsen af det nye år for at drøfte aktuelle kommunalrelevante EU-sager samt en drøftelse af Regionsudvalgets arbejde generelt.

Samarbejde med andre EU-landes miljøudvalg (Miljø- og Planlægningsudvalget):

MPU har et fortsat samarbejde med miljøudvalgene i de øvrige EU-landes parlamenter. Det svenske formandskab har taget på sig at afholde det næste møde.

Integration af miljøhensyn i EU's sektorpolitikker (Miljø- og Planlægningsudvalget):

MPU følger aktivt processen vedrørende integration af miljøhensyn i sektorpolitikkerne/bæredygtighed. Der er løbende stillet en lang række spørgsmål, og statsministeren har (2 gange) været i samråd, ligesom "sektor"-ministrene (energi-, trafik-, udviklings-, erhvervs-

og senest økonomiministeren) løbende har været kaldt i samråd om processen og fremdriften heri.

Nice-traktaten – grundlæggende rettigheder (Retsudvalget):

Retsudvalget har taget initiativ til at følge forbedrelsen af NiceTraktaten fsva den del, der omhandler grundlæggende rettigheder. Tirsdag den 5. december holdes et åbent samråd med justitsministeren om sagen. Som optakt er der stillet en del skriftlige spørgsmål.

Informationsrejse til Bruxelles (alle udvalg):

Præsidiet besluttede på sit møde den 27. oktober 1999, at der som led i styrkelsen af fagudvalgenes kendskab til EU-forhold på forsøgsbasis skulle arrangeres en informationsrejse for folketingsmedlemmer til Bruxelles i efteråret 2000. Formålet med rejsen var at give deltagerne et indblik i såvel institutionernes arbejde og beslutningsgangen i EU generelt som i aktuelle EU-spørgsmål.

Informationsrejse fandt sted den 16. – 18. oktober 2000 med deltagelse af 9 folketingsmedlemmer. Programmet for rejsen indeholdt besøg hos EU's institutioner (Kommissionen, Europa-Parlamentet og Rådet) samt Danmarks Repræsentation ved EU.

Den efterfølgende evaluering af rejsen viste, at medlemmerne var meget tilfredse med tilrettelæggelsen og indholdet af rejsen. Alle medlemmer mente, at rejsen havde givet dem en større viden om EU, end de havde før. I forbindelse med rejsen fremkom der forskellige overvejelser om fremtidige tiltag for at involvere fagudvalgene mere indgående og på et tidligere tidspunkt.

En rapport om rejsen er blevet sendt til bl.a. Præsidiet og Europaudvalget.

Uddrag af Claus Larsen-Jensens oplæg af 22. november 2000 om "Dansk Europapolitik i fremtiden"

Europaudvalgets mandatgivnings- og koordineringsrolle, samt en fagudvalgenes rolle.

Den nuværende arbejdsform i udvalget fastholdes. Underforudsætning af de foreslåede langsigtede debatter i Folketingssalen skal det overvejes om sagsbehandlingen i udvalget kan strammes op uden at det går udover den demokratiske proces.

Europaudvalget sikrer den nødvendige helhed og sammenhæng i dansk Europapolitik på tværs af de enkelte politikområder. Igennem en årrække har det været tilstræbt, at fagudvalgene intensiverer deres sagsbehandling af EU-sager på deres respektive områder, og at der på områder, hvor der er særlige synspunkter gives en tilbagemelding til Europaudvalget.

Der skal arbejdes for, at alle fagudvalg i Folketinget yderligere integrerer EU-spørgsmål i deres arbejde. Det skal samtidig foreslås, at der tilrettelægges en klar og ensartet procedure for behandlingen af EU-sager i fagudvalgene og i deres tilbagemelding til Europaudvalget. Endelig så skal det foreslås, at fagudvalgene indgår på et langt tidligere tidspunkt i den samlede EU-behandling af EU-spørgsmål, så der kan opnås reel indflydelse på udformningen af de endelige forslag, fremfor blot at indgå næsten parallelt med Europaudvalgets endelige stillingtagen og mandatgivning.

Det foreslås, at Europaudvalgets formand og Folketingets EU-sekretariat og EU-konsulent og Udenrigsministeriet fremover hvert halve år holder et koordineringsmøde med formændene for Folketingets fagudvalg, hvor der ses på det forventede næste halve års EU-samarbejde og arbejdet med søges tilrettelagt i fællesskab, ligesom det er op til EU-sekretariatet og EU-konsulenten at koordinere med fagministerierne om tilrettelæggelsen af arbejdet. Møderne tilrettelægges i tilknytning til EU-formandskaberne, hvorfor arbejdsprogrammet for hvert formandskab udgør et fælles udgangspunkt.

Uddrag af Claus Larsen-Jensens oplæg af 15. januar 2001 om det fremtidige COSAC-samarbejde

For at styrke samarbejdet mellem de nationale parlamenters om de enkelte politikområder, foreslås det at COSAC-samarbejdet udvides til også at omfatte principperne for samarbejdet mellem de nationale parlamenters fagudvalg.

Det foreslås, at grundprincipperne fra COSAC-samarbejdet mellem Europaudvalgene også kommer til at gælde for fagudvalgenes samarbejde m.h.t. repræsentation fra både EU-landenes og ansøgerlandenes parlamenters fagudvalg. Det foreslås, at der bliver tale om 1 årligt møde.

Hvert lands parlament koordinerer selv efter egne nationale traditioner mellem deres Europaudvalg og fagudvalg.

Gennem en kombination af en styrkelse af inddragelsen af fagudvalgene i den samlede Europapolitik og ved en styrkelse af et grænseoverskridende samarbejde med fagudvalgene, som et supplement til landenes Europaudvalgs opgaver nationalt og i COSAC, kan der skabes en endnu stærkere forankring af EU-politikken i de nationale demokratiske beslutningsprocesser. hvor omdrejningspunktet er respekten for de nationale parlamenters rolle og parlamentsmedlemmers folkelige forankring.

Formanden for Folketingets Europaudvalg
Claus Larsen-Jensen

Den 15. januar 2001.

Vedrørende Fødevareudvalgets behandling af EU-sager

Kære Claus Larsen-Jensen

Udvalget for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri har løbende drøftet udvalgets behandling af EU-sager med henblik på en styrkelse af arbejdet, idet udvalget lægger stor vægt på at kunne tage EU-sager op på et meget tidligt tidspunkt.

Udvalget har derfor i skrivelse af 15. november 2000 til fødevareministeren anmodet om, at Fødevareministeriet fremover til Fødevareudvalget fremsender de grundnotater, der vedrører forslag til Rådets (og Europa-Parlamentets) retsakter, senest 4 uger efter, at de er modtaget i Ministerrådet.

Fødevareministeren har i skrivelse af 23. november 2000 henvist udvalget til Europaudvalget med sit ønske, idet det fremgår af Europaudvalgets beretning af 19. februar 1999, at grundnotater skal fremsendes senest 8 uger efter modtagelsen af forslaget i Ministerrådet.

Ved en drøftelse af spørgsmålet den 10. januar 2001 var der enighed i udvalget om at søge at gennemføre en ordning, hvor udvalget får en orientering på et tidligere tidspunkt. Udvalget er opmærksom på, at det kan være svært for ministeriet at tilendebringe en høringsproces inden for den foreslåede frist, men forestiller sig at der kunne fremsendes notater, der redegør for indholdet af forslaget, men uden høringssvar indarbejdet. Disse kunne oversendes på et senere tidspunkt og i fald ministeren skønner det nødvendigt et yderligere notat.

Fødevareudvalget besluttede samtidig at rette henvendelse til Europaudvalget og anmode om Europaudvalgets eventuelle bemærkninger til spørgsmålet om en frist på 4 uger, for så vidt angår de pågældende notater.

Kopi af Fødevareudvalgets skrivelse af 15. november 2000 og fødevareministerens svar af 23. november 2000 vedlægges til orientering.

Med venlig hilsen

Kristen Touborg
formand

Kopi til Folketingets Præsidium

